

Inspecteur S. de Vriesschool

ONDERDEEL VAN:

**De Haagse
Scholen**

REGLEMENT SCHOOLDIPLOMA

VSO UITSTROOMPROFIEL DAGBESTEDING

Schooljaar 2021 – 2022

Inhoudsopgave

Toelichting op het schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding	3
Reglement voor diplomering van het vso uitstroomprofiel dagbesteding	3
Artikel 1. Begrippen	4
Artikel 2. De eisen voor het behalen van het schooldiploma uitstroomprofiel dagbesteding 4	
Artikel 3. Het examendossier	5
Artikel 4. De examencommissie van de school	5
Artikel 5. Herkansing	5
Artikel 6. Bezwaarmogelijkheid	6
Artikel 7. Vaststelling en wijziging	6
Artikel 8. Slotbepaling.....	6
Handreiking om te werken met het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'	7
Leeswijzer	<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>
'Schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding': opbouw en eisen.....	7
Deel 1. Portfolio inclusief cijferlijst	8
a. Praktijkvorming	8
b. Presentatie "wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?"	8
c. Cognitieve vakken	8
d. Burgerschapsvorming	9
e. Onderbouwing examendossier 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'	9
Deel 2 Diplomagesprek.....	10
Vaststellen geslaagd of gezakt.....	10
Onderbouwing.....	11
Stappenplan 1 (o.a. wettelijk verplichte stappen)	<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>

Toelichting op het schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding

Vanaf het schooljaar 2021/2022 hebben leerlingen die onderwijs volgen in het uitstroomprofiel dagbesteding van het voortgezet speciaal onderwijs (vso), recht om hun schoolloopbaan af te kunnen ronden met een schooldiploma. Dit schooldiploma geeft deze doelgroep de erkenning die zij verdienen en zorgt voor meer gelijkheid in het onderwijs. Het schooldiploma van het uitstroomprofiel dagbesteding toont aan welke ontwikkeling de leerling tijdens de schoolloopbaan heeft doorgemaakt en rondt het voortgezet onderwijs hiermee af.

Het diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs en heeft geen civiel effect. De civiele waarde zit in de resultaten die de leerling heeft behaald en de ontwikkeling die de leerling heeft doorgemaakt, de erkenning voor de leerling en de ouders en de herkenbaarheid van de verschillende onderdelen voor de aanbieders van dagbesteding. De waarde zit vooral in de erkenning en waardering van de inzet die de leerling geleverd heeft en de ontwikkeling die de leerling heeft doorgemaakt.

Het schooldiploma kan worden toegekend als voldaan is aan de eis met betrekking tot het portfolio. In het portfolio toont de leerling aan welke ontwikkeling hij¹ heeft doorgemaakt op de verschillende leergebieden en de domeinen wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Wanneer het portfolio aan de gestelde eisen van de school voldoet, dan behaalt de leerling het schooldiploma.

De kern van het diploma is het opgebouwde portfolio van de leerling. Dit portfolio is de belangrijkste onderbouwing om het schooldiploma toe te kennen.

Medezeggenschap

Het bevoegd gezag van de school heeft een voorgenomen besluit genomen ten aanzien van het reglement. Dit reglement is voorgelegd ter instemming aan de medezeggenschapsraad van de school. Nadat de MR instemming heeft verleend, heeft het bevoegd gezag het reglement definitief vastgesteld.

Reglement voor diplomering van het vso uitstroomprofiel dagbesteding

Inleiding

In het reglement wordt uitgegaan van leerlingen die ingeschreven staan in het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel. Het reglement richt zich op het laatste leerjaar waarin de leerling gaat uitstromen.

¹ Waar 'hij' staat, wordt ook 'zij' of 'genderneutraal' bedoeld.

Artikel 1. Algemeen

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen die zijn toegelaten tot het uitstroomprofiel dagbesteding in het voortgezet speciaal onderwijs een diploma kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Artikel 2. Begrippen

Bezwaarschrift	Een bezwaarschrift (of bezwaar) is een document waarmee iemand aangeeft dat hij het niet eens is met een besluit van de examencommissie.
Examencommissie:	De commissie die beoordeelt of een leerling wel dan niet een diploma behaald heeft.
Examendossier:	Een selectie van bewijzen opgebouwd volgens de gestelde eisen.
Leerlingen:	Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring voor het vso hebben en onderwijs volgen en ingeschreven staan in het uitstroomprofiel dagbesteding.
Ouder(s):	Ouder(s), verzorger(s) of voogd(en) van de leerling(en).
Portfolio:	Een ontwikkelingsgericht dossier met bewijsstukken van opgedane kennis, vaardigheden en ervaringen. Dit kan digitaal en/of op papier zijn.
Verklaring:	Leerlingen die niet voldoen aan de gestelde eisen die beschreven staan in het reglement om het schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding te behalen, ontvangen een verklaring. In de verklaring staat vermeld wanneer een leerling stond ingeschreven in de school en aan welke leergebieden de leerling gewerkt heeft.
VSO:	Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Artikel 3. De eisen voor het behalen van een diploma

- De leerling moet voldoen aan het examendossier, te behalen door:
- Het portfolio van de leerling (bewijzen van ontwikkeling en/of beheersing);
- In het portfolio heeft de leerling bewijzen verzameld van:
- De doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van de cognitieve ontwikkeling;
- De doorgemaakte ontwikkeling en toekomstwensen op het gebied van de praktijkvorming;
- De doorgemaakte ontwikkeling en toekomstwensen op het gebied van de domeinen 'Wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming';
- De talenten en voorkeuren van de leerling.
- De leerling heeft het diploma behaald, indien de leerling heeft voldaan aan hierboven vermelde eisen;
- De leerling krijgt een herkansingsmogelijkheid indien hij voor één of meerdere onderdelen van het examendossier nog niet is geslaagd.

Artikel 4. Het examendossier

Het examendossier bestaat uit:

1. Persoonsgegevens en pasfoto;
2. Het portfolio met daarin tenminste:
 - a. Bewijzen van de doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van de cognitieve ontwikkeling;
 - b. Bewijzen van de doorgemaakte ontwikkeling en een beschrijving van de toekomstwensen op het gebied van de praktijkvorming: het stageportfolio;
 - c. Bewijzen van de doorgemaakte ontwikkeling en een beschrijving van de toekomstwensen op het gebied van de domeinen 'Wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming';
 - d. Beschrijving van de talenten en voorkeuren van de leerling.
3. Schooleigen onderdelen voor/tijdens het diplomagesprek:
 - De leerling maakt een uitnodiging (digitaal en op papier) voor zijn examen en nodigt zijn gasten zelf uit
 - De leerling zorgt voor de ontvangst van de gasten (boodschappen, zet materiaal klaar)
 - De leerling zorgt voor eigen inbreng (filmpje / korte activiteit / muziek / kunstzinnige vorming o.i.d.) op vrijwillige basis

Artikel 5. De examencommissie van de school

- De samenstelling van de vaste examencommissie bestaat uit de locatiedirecteur, de stagebegeleider en de intern begeleider. Daarnaast zal ook een leerkracht van één van de praktijkvakken, passend bij de uitstroombestemming van de leerling zitting nemen.
- De taak van de examencommissie is het beoordelen of de leerling voldoet aan de gestelde eisen in artikel 2 (examendossier) en besluiten over het toekennen van het schooldiploma;
- Een leerling die geen schooldiploma ontvangt, zal een verklaring ontvangen. Leerlingen die de schoolloopbaan niet afronden of niet voldoen aan de voorwaarden van het schooldiploma, ontvangen het schooldiploma niet. Zij krijgen een verklaring. Hierin staat beschreven dat de leerling onderwijs heeft gevolgd op de vso-school en aan welke leergebieden gewerkt is.

Artikel 6. Herkansing

- Leerlingen ontvangen een herkansingsmogelijkheid als de examencommissie oordeelt dat niet is voldaan de eisen in artikel 2 gesteld;
- De examencommissie bepaalt op welk onderdeel het examendossier nog onvoldoende is en wat ervoor nodig is om de leerling alsnog een diploma te verstrekken.

Artikel 7. Bezwaarmogelijkheid

- Een leerling (of zijn ouders) kan een bezwaarschrift indienen tegen het besluit van de examencommissie van de school om geen schooldiploma te verstrekken;
- De commissie voor begeleiding zal het bezwaarschrift behandelen;
- De directeur zal op advies van commissie voor begeleiding een besluit nemen;
- De leerling en ouders hebben de mogelijkheid om hun bezwaar mondeling toe te lichten;
- De school zal binnen 6 weken een besluit nemen over het bezwaarschrift.

Artikel 8. Vaststelling en wijziging

Dit reglement is vastgesteld door het bevoegd gezag van de Insp. S. de Vriesschool in april 2022. Het reglement is voorgelegd ter instemming aan de medezeggenschapsraad van de school. Het reglement wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig wordt gewijzigd.

Artikel 9. Slotbepaling

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet en voor zover het de gang van zaken van de examencommissie betreft, beslist de examencommissie.

Handreiking om te werken met het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'

Deze handreiking betreft een verdere uitwerking van het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding' van hoe een school zou kunnen werken met het diploma en het portfolio. Deze handreiking kan op maat gemaakt worden door een school, zodat het passend is voor de lokale school.

'Schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding': opbouw en eisen

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen die zijn toegelaten tot het uitstroomprofiel dagbesteding in het voortgezet speciaal onderwijs een diploma kunnen behalen, ondanks de grote variatie in mogelijkheden, vaardigheden en competenties.

Aan het schooldiploma vso dagbesteding worden streefeisen gesteld waardoor het zowel voor de leerling en zijn omgeving waarde verkrijgt en maatschappelijk relevant is. Deze eisen betreffen:

1. Het inzichtelijk maken van de doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van de cognitieve ontwikkeling;
2. Het inzichtelijk maken van de doorgemaakte ontwikkeling en toekomstwensen op het gebied van de praktijkvorming;
3. Het inzichtelijk maken van de doorgemaakte ontwikkeling en toekomstwensen op het gebied van de domeinen 'Wonen, vrije tijd en burgerschapsvorming';
4. Het inzichtelijk maken van de talenten en voorkeuren van de leerling.

De wijze waarop het onderwijsleerproces wordt georganiseerd en leerlingen competenties verwerven kunnen verschillen per school. De kerndoelen waaraan gewerkt wordt zijn echter voor alle scholen gelijk. De doorgemaakte ontwikkeling en het beheersingsniveaus worden opgenomen in het examendossier en zichtbaar in het portfolio van de leerling.

De schoolloopbaan wordt afgesloten met een 'diplomagesprek'. Dit diplomagesprek is een afrondende bijeenkomst over het portfolio en het onderwijsleerproces. De leerling presenteert (in de meest ruime betekenis van het woord) binnen zijn mogelijkheden wat hij geleerd heeft en wat de toekomstwensen zijn. Dit is in aanwezigheid van een examinator uit de eigen school, waar mogelijk een aanbieder van dagbesteding (bijvoorbeeld een stagebegeleider) en voor de leerling belangrijke personen.

Aan de leerlingen die voldoen aan de voorwaarden, zoals gesteld in dit reglement, reikt de school het "schooldiploma vso dagbesteding" uit.

Leerlingen die de schoolloopbaan niet afronden of niet voldoen aan de voorwaarden van het schooldiploma, ontvangen het schooldiploma niet. Zij krijgen een verklaring. Hierin staat beschreven dat de leerling onderwijs heeft gevolgd op de vso-school en aan welke leergebieden gewerkt is.

Deel 1. Portfolio inclusief cijferlijst

Het portfolio is een verzameling van bewijsstukken van de doorgemaakte ontwikkeling van de leerling. Het portfolio geeft inzicht in de doorgemaakte ontwikkeling en het beheersingsniveau op de verschillende onderdelen. Met het portfolio kan de leerling inzichtelijk maken wie hij is, wat de wensen zijn en wat hij kan. De leerling neemt (relevante) bewijsstukken op in het portfolio. Het portfolio bestaat uit tenminste de volgende onderdelen:

a. Praktijkvorming

In dit deel wordt het domein 'werken' belicht en dit wordt vastgelegd in het portfolio. De ontwikkeling op het gebied van de praktijkvorming vormt de kern van het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'.

Het domein werken bestaat uit vier onderdelen:

- De doorgemaakte ontwikkeling en toekomstwensen op het gebied van de praktijkvorming (bewijsstukken zoals beoordelingen en foto's van de werknemersvaardigheden en de vakvaardigheden zitten in het portfolio);
- De talenten en voorkeuren van de leerling;
- De stages die de leerling heeft gelopen (bewijsstukken zoals beoordelingen en foto's zitten in het portfolio);
- Eventueel behaalde certificaten op het gebied van de praktijkvorming.

Tijdens de praktijkvakken en de stages werkt de leerling aan het opdoen van werknemersvaardigheden (waaronder sociaal-emotionele competenties) en vakvaardigheden. De werknemersvaardigheden en vakvaardigheden die de leerling beheerst, worden inzichtelijk gemaakt in het portfolio. Eventuele certificaten kunnen hier onderdeel van zijn.

De werknemersvaardigheden en de vakvaardigheden geven aan welke ontwikkeling de leerling heeft doorgemaakt en wat de beheersing is. In combinatie met de talenten en voorkeuren van de leerling, geeft dit een indicatie van wat een goede en prettige dagbestedingsplek voor de leerling is.

Een overzicht van de stages die de leerling heeft gelopen zijn opgenomen in het portfolio. Van tenminste het laatste leerjaar is er per stage benoemd wat goed ging op de stage en wat de ontwikkeling van de leerling is.

b. Presentatie "wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?"

De leerling presenteert zichzelf in het portfolio. Dit kan door middel van bijvoorbeeld beelden of andere bewijslast, passend bij de mogelijkheden van de leerling. De leerling presenteert wie hij is, waar hij woont en op welke school hij zit. De leerling presenteert waar hij goed in is, wat zijn talenten zijn en waar de leerling ondersteuning bij nodig heeft.

De leerling presenteert de hobby's en voorkeuren en wat hij graag wil bereiken. Ook geeft de leerling aan welke ontwikkeling en/of ondersteuning nodig zijn om dit doel te bereiken.

c. Cognitieve vakken

In dit onderdeel wordt inzichtelijk gemaakt welk niveau de leerling beheerst voor de leergebieden 'Nederlandse taal en communicatie' en 'Rekenen wiskunde' en welke ontwikkeling hij heeft doorgemaakt.

d. **Burgerschapsvorming**

In dit deel wordt inzichtelijk welke ontwikkeling de leerling heeft doorgemaakt op het gebied van de domeinen 'wonen', 'vrije tijd' en 'burgerschap'.

Wonen

Op het gebied van 'wonen' presenteert de leerling zijn woonwens (binnen de mogelijkheden van de leerlingen). De zelfstandigheid en de zelfredzaamheid worden beschreven. Ook kunnen hier thema's benoemd worden over bijv. de persoonlijke verzorging, de passende woonvorm en -wens, mobiliteit en reizen en het bereiden van gezonde voeding.

Vrije tijd

De leerling presenteert hoe hij de vrije tijd nu inricht en wil in gaan richten en welke stappen hiervoor nodig zijn. Ook worden hier (netwerk)relaties benoemd en hoe de leerling deze gaat onderhouden.

Burgerschap

In dit onderdeel gaat het over het als een burger deel kunnen nemen aan de maatschappij. De leerling kent het stemrecht en het politieke bestel op hoofdlijnen en heeft in het onderwijs kennisgenomen van het omgaan met verschillen en diversiteit.

Binnen het burgerschapsonderwijs is er ook aandacht voor de ICT-vaardigheden en mediawijsheid van de leerling. Hier wordt inzichtelijk in welke mate de leerling kennis van en vaardigheden heeft op het gebied van ICT. In de samenleving, de arbeidsmarkt en het onderwijs is er een toenemende mate van digitalisering en dit zal de komende jaren verder toenemen. Het is van belang om leerlingen hierop voor te bereiden door kennis aan te reiken en vaardigheden aan te leren. De digitale vaardigheden kan de leerling bijv. laten zien door het samenstellen en beheren van een eigen portfolio. Het portfolio kan de leidraad zijn tijdens het diplomagesprek. Het portfolio vormt het centrale document van de ontwikkeling en de wensen van de leerling. In het kader van een leven lang leren heeft het meerwaarde als de leerling het portfolio (digitaal) kan meenemen naar de volgende fase in het leven van de leerling en het portfolio daar kan bij houden.

e. **Onderbouwing examendossier 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'**

Het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding' is een bewijs van de doorgemaakte ontwikkeling van de leerling. Hierop mag de leerling en mogen ook de ouders en de school trots zijn. De onderbouwing en bewijslast van de ontwikkeling van de leerling en de resultaten zit in het (digitale) portfolio. Als bijlage komt bij het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding' een onderbouwing (zie de tabel verderop in dit document). Deze onderbouwing geeft een samenvatting en geeft een aanduiding van de beheersing van de verschillende onderdelen.

De onderbouwing bestaat uit de verschillende portfolio onderdelen. De afronding is of aan dit onderdeel voldaan is. de onderbouwing zit in het portfolio van de leerling. De ontwikkeling en de beheersing van de leerling wordt per onderdeel geduid met een 'voldaan ja/nee'. Er zijn geen eisen voor het te beheersen niveau voor leerlingen in het uitstroomprofiel dagbesteding.

Op basis van de vulling van het portfolio wordt bepaald of aan alle onderdelen van het portfolio voldaan is. Wanneer het portfolio niet aan de gestelde eisen voldoet,

is er een herkansing mogelijk. Wanneer de leerling ook na de herkansing niet aan de voorwaarden voldoet, dan krijgt de leerling een verklaring².

Als het portfolio en de cijferlijst van de leerling voldoen aan de gestelde eisen zoals verwoord in het reglement van de school, dan wordt alles formeel met de leerling afgerond tijdens het diplomagesprek waarbij de presentatie van het portfolio centraal staat. Feitelijk gezien is de leerling op dit moment al geslaagd. Het diplomagesprek vormt het laatste deel van het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding' en de onderbouwing wordt compleet gemaakt en de leerling krijgt het schooldiploma uitgereikt.

Deel 2 Diplomagesprek

Als het portfolio voldoet aan de norm van de school zoals beschreven in het reglement, dan kan het diplomagesprek gevoerd worden. Het diplomagesprek vormt het afsluitende onderdeel om het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding' te verkrijgen.

Het diplomagesprek bestaat uit de presentatie van het portfolio aan voor de leerling belangrijke personen, de mentor van de leerling en een assessor zoals een begeleider van een stageplek.

In het diplomagesprek presenteert de leerling het portfolio binnen de mogelijkheden. Samen met de leerling wordt er tijdens het diplomagesprek teruggeblikt op het onderwijs(leer)proces, de behaalde resultaten en de toekomstwensen. Tijdens het diplomagesprek worden voor de leerling belangrijke momenten in de ontwikkeling besproken. Dit kan ondersteund worden met bijv. videobeelden van een stage of de uitvoering van vakvaardigheden en werkzaamheden.

Bij het diplomagesprek is naast de mentor en voor de leerling belangrijke personen een assessor aanwezig. Het portfolio inclusief de cijferlijst is ter voorbereiding verstuurd aan de aanwezigen en zoveel als mogelijk ingevuld en compleet gemaakt. De assessor is niet verbonden aan de school van de leerling, maar kan bijvoorbeeld werkzaam zijn op een andere school of in het bedrijf waar de leerling stage heeft gelopen. Tijdens de presentatie zal er een gesprek zijn met de leerling over zijn/haar persoonlijke ontwikkeling en toekomstwensen.

Vaststellen geslaagd of gezakt

Als de leerling het diplomagesprek gaat voeren, dan voldoet het portfolio aan de eisen die gesteld zijn in dit reglement. Wanneer het portfolio voldoet aan de in het reglement gestelde eisen, dan is de leerling geslaagd voor het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'. De uitreiking van het schooldiploma kan na afloop van het diplomagesprek zijn of op een nader door de school te bepalen moment.

² Bron: [Wijziging WEC](#), artikel 14d lid 4. Datum van raadplegen: 09-03-2021.

Onderbouwing

Onderbouwing van het 'schooldiploma vso uitstroomprofiel dagbesteding'	
Deel 1 Portfolio	Voldaan
Praktijkvorming (<i>onderdeel domein werken</i>): <ul style="list-style-type: none"> - De doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van de praktijkvorming (werknemersvaardigheden en vakvaardigheden) - De talenten en voorkeuren van de leerling - De stages die de leerling heeft gelopen (bewijsstukken zitten in het portfolio) - Eventueel behaalde certificaten op het gebied van de praktijkvorming 	Ja / Nee Ja / Nee Ja / Nee
Presentatie "wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?" <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie van de doorgemaakte ontwikkeling van de leerling - Presentatie van de talenten en voorkeuren van de leerling - Presentatie van de toekomstwensen 	Ja / Nee Ja / Nee Ja / Nee
Kernvakken niveau van beheersing: <ul style="list-style-type: none"> - Beheersing en doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van de Nederlandse taal en communicatie - Beheersing en doorgemaakte ontwikkeling op het gebied van Rekenen 	Ja / Nee Ja / Nee
Domeinen: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandigheid en zelfredzaamheid en hobby's (domein wonen en vrije tijd) - Ontwikkeling op het gebied van burgerschap - ICT-vaardigheden en mediawijsheid 	Ja / Nee Ja / Nee Ja / Nee
Opmerkingen:	
Deel 2 Diplomagesprek	Voldaan
Presentatie van het portfolio en de persoonlijke ontwikkeling	Ja / nee
Opmerkingen:	
Totaal	
Score per deel	Voldaan
- Deel 1 Portfolio	Ja / nee
- Deel 2 Diplomagesprek	Ja / nee
Geslaagd	Ja / nee
Eindoordeel	